

(návrh)

ZÁKON

z ... 2023,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., zákona č. 83/2019 Z. z., zákona č. 359/2019 Z. z., zákona č. 357/2020 Z. z., zákona č. 271/2021 Z. z., zákona č. 114/2022 Z. z. a zákona č. 176/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 odsek 2 znie:

„(2) Ustanovenia tohto zákona sa nepoužijú, ak priamo aplikovateľný právne záväzný akt Európskej únie, ktorý upravuje podmienky prístupu k regulovanému povolaniu, alebo osobitný predpis, ktorý do právneho poriadku Slovenskej republiky preberá právne záväzný akt Európskej únie, ustanovuje inak.¹⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:

„¹⁾ Napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES (Ú. v. EÚ L 300, 14. 11. 2009) v platnom znení, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018) v platnom znení, § 24 a príloha č. 3 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Doterajší odkaz 1 sa označuje ako odkaz 1a a doterajšia poznámka pod čiarou k odkazu 1 sa označuje ako poznámka pod čiarou k odkazu 1a.

2. V § 15 sa vypúšťa odsek 6.

3. Za § 16 sa vkladá § 16a, ktorý znie:

„§ 16a

(1) Ak sa na výkon regulovaného povolania v Slovenskej republike vyžaduje absolvovanie odbornej stáže, príslušný orgán uzná odbornú stáž vykonanú v inom členskom štáte v súlade

s usmernením vo veci organizovania a uznávania odbornej stáže a zohľadní odbornú stáž vykonanú v treťom štáte. Uznatie odbornej stáže nenahrádza vykonanie skúšky podľa osobitného predpisu,^{2a)} ak absolvovanie tejto skúšky je podmienkou prístupu k regulovanému povolaniu.

(2) Usmernenie podľa odseku 1 vydáva príslušný orgán a zverejňuje ho na svojom webovom sídle.

(3) Usmernenie podľa odseku 1 obsahuje

a) požiadavky na osobu zodpovednú za odbornú stáž a

b) primerané obmedzenie dĺžky trvania časti odbornej stáže, ktorú možno absolvovať v členskom štáte alebo v treťom štáte, ak sa obmedzenie uplatňuje.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2a znie:

„^{2a)} Napríklad § 21 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, § 6 zákona č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, o zmene zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch a zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 577/2001 Z. z. a zákona č. 14/2004 Z. z. v znení zákona č. 55/2023 Z. z.“.

4. V § 26 odseky 1 až 3 znejú:

„(1) Príslušný orgán uloží kompenzačné opatrenie, ak

a) medzi obsahom vzdelania alebo obsahom odbornej prípravy, ktoré žiadateľ absolvoval, a obsahom vzdelania alebo obsahom odbornej prípravy vyžadovanej na získanie dokladu o vzdelaní oprávňujúceho držiteľa na výkon príslušného regulovaného povolania v Slovenskej republike existujú podstatné rozdiely alebo

b) jedna činnosť alebo viac činností v rámci regulovaného povolania v Slovenskej republike nie je súčasťou príslušného povolania v členskom štáte alebo v treťom štáte, kde bol doklad vydaný, a medzi odbornou prípravou, na ktorú sa vzťahuje doklad o odbornej kvalifikácii žiadateľa, a odbornou prípravou vyžadovanou v Slovenskej republike, existujú podstatné rozdiely.

(2) Podstatnými rozdielmi na účely rozhodovania o uložení kompenzačného opatrenia sa rozumejú značné rozdiely medzi obsahom vzdelávania alebo odbornej prípravy absolvovanej v členskom štáte alebo v treťom štáte, kde bol doklad vydaný, a obsahom vzdelávania alebo odbornej prípravy, na ktorú sa vzťahuje doklad o odbornej kvalifikácii vydaný v Slovenskej republike, ktoré spôsobujú, že žiadateľ nemá vedomosti alebo zručnosti nevyhnutné na výkon príslušného regulovaného povolania.

(3) Kompenzačné opatrenie je príslušný orgán oprávnený uložiť len, ak

a) žiadateľ nepreukázal doplnenie chýbajúceho vzdelania alebo odstránenie rozdielov vo vzdelaní alebo v odbornej príprave podľa odseku 1, ktoré by získal odbornou praxou, a

b) príslušný orgán zistí, že ukončením adaptačného obdobia alebo úspešným absolvovaním skúšky spôsobilosti žiadateľ získa také vedomosti alebo zručnosti, ktoré odstránia podstatné rozdiely vo vzdelaní alebo v odbornej príprave žiadateľa podľa odseku 2.”.

5. V § 26 ods. 5 písm. a) úvodnej vete sa za slovo „žiadateľa,“ vkladajú slová „ktoré sú nevyhnutné na výkon príslušného regulovaného povolania a“.

6. V § 26 ods. 5 písm. b) sa za slovo „žiadateľa“ vkladá čiarka a slová „ktoré sú nevyhnutné na výkon príslušného regulovaného povolania“.

7. § 42 vrátane nadpisu znie:

„§ 42

Preskúvanie odbornej kvalifikácie na účely poskytovania služieb

(1) Príslušný orgán môže v nevyhnutnom rozsahu preskúmať odbornú kvalifikáciu poskytovateľa služieb pred prvým poskytnutím služby v Slovenskej republike, len ak

a) ide o regulované povolanie, ktoré má vplyv na verejné zdravie alebo na bezpečnosť, a zároveň nejde o regulované povolanie, na ktoré sa vzťahuje systém automatického uznávania odbornej kvalifikácie, a

b) existuje podstatný rozdiel medzi odbornou kvalifikáciou poskytovateľa služieb a odbornou prípravou v Slovenskej republike, ktorý môže viesť k závažnému poškodeniu zdravia alebo k závažnému narušeniu bezpečnosti príjemcu služieb z dôvodu nedostatočnej odbornej kvalifikácie poskytovateľa služieb.

(2) Príslušný orgán podľa odseku 1

a) nepreskúma odbornú kvalifikáciu a vydá rozhodnutie o umožnení poskytovania služieb alebo

b) preskúma odbornú kvalifikáciu a vydá rozhodnutie

1. o uložení skúšky spôsobilosti podľa odseku 6 alebo

2. o neuložení skúšky spôsobilosti podľa odseku 6 a o umožnení poskytovania služieb.

(3) Lehota na vydanie rozhodnutia podľa odseku 2 je jeden mesiac od prijatia vyhlásenia s dokladmi podľa § 41 ods. 1 a 2.

(4) Príslušný orgán môže zo závažných dôvodov lehotu podľa odseku 3 predĺžiť. Ak príslušný orgán zistí dôvody na predĺženie tejto lehoty, upovedomí o nich poskytovateľa služieb do jedného mesiaca od prijatia vyhlásenia s dokladmi podľa § 41 ods. 1 a 2. Príslušný orgán vyrieši dôvody, pre ktoré došlo k predĺženiu lehoty do jedného mesiaca od ich oznámenia poskytovateľovi služieb a rozhodnutie podľa odseku 2 písm. a), písm. b) druhého bodu, odseku 8 alebo odseku 9 príslušný orgán vydá do dvoch mesiacov od ich vyriešenia.

(5) Ak poskytovateľ služieb nepredloží doklady podľa § 41 ods. 1 a 2, príslušný orgán konanie preruší a vyzve poskytovateľa služieb na doplnenie chýbajúcich dokladov alebo na odstránenie nedostatkov v lehote do 30 dní od doručenia výzvy. Ak poskytovateľ služieb nepredloží

požadované doklady alebo neodstráni nedostatky v lehote podľa prvej vety, príslušný orgán konanie zastaví.

(6) Poskytovateľ služieb je povinný vykonať skúšku spôsobilosti podľa § 28 len pri povoleniach, ktoré majú vplyv na verejné zdravie alebo na bezpečnosť, ak príslušný orgán zistí podstatný rozdiel medzi odbornou kvalifikáciou poskytovateľa služieb a odbornou kvalifikáciou, ktorá sa vyžaduje v Slovenskej republike, a tento rozdiel

a) môže viesť k závažnému poškodeniu verejného zdravia alebo k závažnému narušeniu bezpečnosti príjemcov služieb a

b) nemožno odstrániť preukázaním odbornej praxe alebo preukázaním vedomostí a zručností získaných v priebehu celoživotného vzdelávania, ktoré potvrdil príslušný orgán.

(7) Skúška spôsobilosti podľa odseku 6 sa vykoná tak, aby do jedného mesiaca odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 2 príslušný orgán vydal rozhodnutie o umožnení poskytovania služieb podľa odseku 8 alebo rozhodnutie o neumožnení poskytovania služieb podľa odseku 9.

(8) Ak príslušný orgán zistí, že poskytovateľ služieb spĺňa podmienky na poskytovanie služieb, alebo ak poskytovateľ služieb úspešne vykonal skúšku spôsobilosti, vydá rozhodnutie, v ktorom poskytovateľovi služieb umožní poskytovať služby na území Slovenskej republiky.

(9) Ak príslušný orgán zistí, že výkon regulovaného povolania poskytovateľa služieb by ohrozil bezpečnosť alebo zdravie príjemcu služieb, alebo ak poskytovateľ služieb neúspešne vykonal skúšku spôsobilosti, vydá rozhodnutie, v ktorom poskytovateľovi služieb neumožní poskytovať služby na území Slovenskej republiky.

(10) Ak príslušný orgán nekoná v lehote podľa odseku 3, 4 alebo odseku 7, poskytovateľ služieb môže služby na území Slovenskej republiky poskytovať.“.

8. § 55 vrátane nadpisu znie:

„§ 55

Ovládanie štátneho jazyka

(1) Žiadateľ je povinný ovládať štátny jazyk v dostatočnom rozsahu potrebnom na výkon príslušného regulovaného povolania.

(2) Ak ide o zdravotníckeho pracovníka, overuje sa ovládanie štátneho jazyka v dostatočnom rozsahu potrebnom na výkon príslušného regulovaného povolania s ohľadom na bezpečnosť pacientov. Príslušným orgánom na účel overenia ovládania štátneho jazyka zdravotníckeho pracovníka je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Pri overení ovládania štátneho jazyka sa postupuje podľa osobitného predpisu.^{7aaa)}

(3) Ak ide o regulované povolanie iné ako podľa odseku 2, ovládanie štátneho jazyka sa overuje len, ak existujú závažné konkrétne pochybnosti o dostatočnom rozsahu ovládania štátneho

jazyka potrebnom na výkon príslušného regulovaného povolania. Ak existujú pochybnosti podľa prvej vety, príslušný orgán vyzve žiadateľa na preukázanie ovládania štátneho jazyka.

(4) Žiadateľ môže ovládanie štátneho jazyka podľa odseku 3 preukázať

a) úspešným vykonaním maturitnej skúšky, štátnej jazykovej skúšky alebo inej rovnocennej skúšky

1. zo štátneho jazyka alebo

2. z jazyka, ktorý spĺňa požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka podľa osobitného predpisu,^{7a)}

b) iným primeraným spôsobom, ktorý navrhne žiadateľ.

(5) Ak príslušný orgán nevyhodnotí ovládanie štátneho jazyka podľa odseku 4 písm. b) ako dostatočné, rozhodne o overení znalostí zo štátneho jazyka. Overenie musí byť primerané činnosti, ktorú má žiadateľ záujem vykonávať.

(6) Overenie podľa odsekov 2 a 3 sa vykonáva po rozhodnutí o uznaní odbornej kvalifikácie alebo po vydaní európskeho profesijného preukazu.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7aaa znie:

„^{7aaa)} § 34b zákona č. 578/2004 Z. z. v znení zákona č. 67/2022 Z. z.“.

9. V § 58 ods. 1 prvej vete sa za slovo „opatrenie“ vkladajú slová „v súvislosti s výkonom regulovaného povolania, ktoré môže mať za následok zákaz činnosti alebo obmedzenie činnosti“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. augusta 2023.